

Elrendelték a szükségmunkák megkezdését

Megérkezett az államsegély első 25 ezer pengős utalványa

(A Délmagyarország munkatársától.) A csütörtöki postával megérkezett a polgármesterhez a belügyminiszter huszonötezer pengős utalványa a város számára megállapított hatvanezer pengős szükségmunka-segély első részleteként. Ennek az összegnek a kiutalását Fekete miniszteri tanácsos, a minisztérium szociálpolitikai osztályának vezetője ígérte meg dr. Szabó Géza tanácsnoknak, aki a polgármester sürgető felterjesztésével utazott Budapestre és közölte a minisztériumban, hogy a város mindaddig nem indíthatja meg a szükségmunkákat, amíg az államsegélynek legalább egyrészt nem utalja ki a belügyminiszter.

A polgármester az utalvány birtokában elrendelte a szükségmunkák megkezdését, mivel az utalványra a város egy-két napon belül felveheti a pénzt. A polgármester rendelkezése értelmében a szükségmunka hétfőn reggel kezdődik meg, úgy a fizikai, mint a szellemi in-

seggmunkások első turnusát munkába állítják. A fizikai munkanélküliek közül annyit, amennyit a mérnöki hivatal most foglalkoztatni tud, a szellemi munkanélküliek közül pedig százötvenet.

A szellemi inségmunkára 550 szellemi munkanélküli jelentkezett. A jelentkezők névsorát szombaton vizsgálja felül egy erre a célra alakított bizottság, amely a ráutaltság sorrendjében válogatja ki az első turnus tagjait. A munkabeosztás olyan lesz, hogy minden szellemi munkanélküli a télen legalább egy hónapig dolgozhasson, ami bizony édes-keves segítséget jelent számukra, mert hiszen a szellemi szükségmunkások havi munkadíja mindössze 30 pengő lesz, a tél pedig legalább öt hónapig eltart és így egy-egy téli hónapra mindössze hat pengő jut.

Az első munkásturnusok tagjaival munkabeosztásukat hétfőn közlik.

Névmagyarosítási nyomozások a városházán

(A Délmagyarország munkatársától.) A névmagyarosítási mozgalom, mint ismeretes, a szegedi városházán is megindult. A városi tisztviselők és alkalmazottak névsorát az előjárósági ügyosztály állította össze és a — számvevőség állapította meg, hogy mely nevek az idegenhangzásúak, vagy a kétesek. A számvevőség szigorúan bírálta el a neveket és többek között Móra Ferenc nevé is kétes származású nevek közé iktatta. A polgármester a számvevőség által osztályozott nevek jegyzékét elküldötte dr. Mészöly Gedeon egyetemi tanárhoz és őt kérte meg a kétes hangzású nevek elemzésére. Mészöly professzor átvizsgálta a névsort és megállapította, hogy a kétes hangzású nevek közül Rack Lipót tanácsnok, dr. Pávó Ferenc, dr. Róth Dezső tb. tanácsnokok, Hergár Viktor főmérnök, dr. Henny Ferenc plébános, Bohár Béla adótiszt neve kétségtelenül idegenhangzású. Móra Ferenc nevé Mészöly professzor föltétlenül magyar hangzásúnak és

magyar eredetűnek minősítette. Ugyancsak magyar hangzásúnak találta Raskó Sándor főesperes nevét is, viszont a Bózsó névről megállapította, hogy az idegen származású és idegen hangzású.

A városházán indított névmagyarosítási mozgalomnak eddig mindössze egy névmagyarosítás az eredménye. Deim László irodai igazgató változtatta át családi nevét Dombóvárra.

A polgármester megbízásából a második tanácsú ügyosztály most külön felhív minden idegen nevű városi alkalmazottat, hogy adja be sürgősen névmagyarosítás iránti kérelmét. Megfelelő nevet találhat magának abban a tizenötezer nevet tartalmazó könyvben, amelyet a minisztérium adott ki és amely megtekinthető a hivatalos órák alatt a bérház II. emelet 17. számú hivatalában. dr. Biacsy Béla fogalmazónál.

Külföldön a C-vitamin divatba hozta a paprikát

Dr. Szentgyörgyi Albert professzor előadása az Utazók Klubjában

(A Délmagyarország munkatársától.) Dr. Szent-Györgyi Albert, a szegedi egyetem világhírű professzora csütörtökön este tartotta az Utazók Klub felkérésére első népszerű előadását a C-vitaminról. Az előadói emelvényre lépő professzort a zsúfolt terem közönsége nagy tapsal fogadta.

A professzor mindenekelőtt megköszönte az alkalmat, hogy a közönség előtt megjelenhet és beszélhet, mert az ilyen alkalmak a tudományos kutatással foglalkozó tudósoknak meglehetősen ritkán adódnak. Különösen kedves neki a megjelenés a szegedi közönség előtt — mondotta —, amely az utóbbi hetekben oly bátran szállott sikra az egyetemért.

— Különösen örülök annak — folytatta —, hogy munkásságom olyan térre vezetett, ahol hozzájárulhatok Szeged köznapi életének könnyebbé tételéhez.

Ezután arról beszélt, hogy

mi a vitamin,

mit jelent, ha van és milyen súlyos következményekkel jár annak hiánya. A vitamin-hiány főleg a modern embernél okoz súlyos komplikációkat. Azelőtt, mielőtt az emberiség nem szakadt el a természettől és dusan, vegyesen táplálkozott, nem volt baj. A vitamin az ősi természettel való kapcsolatot jelenti. A professzor ezután elmondotta, hogy a C-vitamin jelentősége az, hogy képes megelőzni a skorbutot.

— Öt évvel ezeleőt

Hollandia egyik pincelakásában

laktam és dolgoztam, — meglehetősen szűkös anyagi viszonyok között. Magam voltam a takarítás szony és a szakácsnő is. Itt figyeltem meg a nő-

vényeket légzés közben és kutatásaim során feltűnt a növényeknél egy anyag, amely rendkívüli érdekes volt. Később Angliában, jobb körülmények között alkalmam volt bővebb anyaggal dolgozni. Ekkor találtam meg, nagyobb mennyiségben azt az anyagot a mellékvesében. Rendkívül nagy számban dolgoztam fel a mellékveséket és meg is kaptam ezt az anyagot, csak az volt a baj, hogy rendkívül kis mennyiségben és ez kevés volt a további kutatásra.

Kimentem Amerikába

és temérdek költséggel, tonnaszámra dolgoztam fel a nagy vágóhidakról kapott mellékveséket. Egy álló esztendei munkám eredménye:

20 gram fehér por

volt. Nem volt sok, de elég volt egyelőre a további kísérletekhez. Gyanus volt nekem ez a por, hogy nem a C-vitamin-e. Csak később, Szegeden jöttem rá, hogy a fehér por azonos a C-vitaminnal. Ezt kellett nagyobb mennyiségben előállítani.

— Már feladtam a reményt, amikor egyik este feleségem paprikát adott vacsorára. A paprika rossz volt, de természetesen — nem mertem azt mondani, hogy nem eszem meg... Kitaláltam hát hirtelen azt, hogy —

leviszem a laboratóriumba kísérletezni.

Mert eddig a paprikával nem dolgoztam. S reggelre már azt is tudtam, hogy hogyan kell eredményesen kivonni belőle a vitamint. Két hét alatt fél kiló vitaminom volt, még a kiskutyám is segített a lázas munkában.

— A C-vitamin orvosi jelentősége nemcsak abban áll, hogy megelőzi a skorbutot. A C-vita-

mint tisztán, ilyen mennyiségben a paprikából lehet előállítani.

A paprikából világcikk lehet.

Legnagyobb mennyiségű vitamint a fűszer-paprikában lehet találni, érés idején. A gyárak tehát, ha vitamint akarnak előállítani, kénytelenek a paprikához fordulni. A magyar paprikának leg-erősebb vetélytársa az olasz paprika, az olaszok erősen dolgoznak ezen a téren. Mi most azon munkálkodunk, hogy a paprikát a nehézkes nyers, zöld alakja helyett valami süritett formában lehessen kiszállítani külföldre.

— Az egyik magyar konzervgyár el is készítette a paprika-konzervet, amelyet már például Svédországban árusítanak is. Ennek óriási jelentősége van.

Külföldön divatbajött a paprika és egyre nagyobb iránta az érdeklődés.

Előadását a következőkkel fejezte be:

— Ha visszatekintek munkásságomra, jóleső érzés tölt el, mert az egész munkám a legbensőbb nemzetközi együttműködéssel történt, megnyugtatóssal szolgálhat, hogy a nemzetek között nincs olyan gyűlölködés mégsem, ahogy azt a politikusok állítják. Véleményem szerint a nemzetek között él egy közös együttműködés érzése, egyelőre talán csak a laboratóriumok falai közt. Azt hiszem, meg volna oldva a dolog, ha nem volnának politikusok...

A kiváló tudóst a közönség percekig, felállva tapsolta.

Az iskolaszék jelölése a belvárosi elemi iskola igazgatói állására

(A Délmagyarország munkatársától.) A köz-
ségi iskolaszék csütörtök délután tartotta meg
rendes havi ülését. Ezen az ülésen jelöltek a
belvárosi elemi iskola Lantos Béla nyugdíjazá-
sával megüresedett igazgatói állására. Eredeti-
leg négy pályázó volt, de az egyik pályázó
visszalépett s így a jelölést Burghardt Lajos,
Schillinger József és Veszélovszky József között
ejtették meg. Leadtak összesen 35 szavazatot.
Első helyen jelölték 18 szavazattal Veszélov-
szkyt, második helyen 9 szavazattal Burghard-
tot, harmadik helyen 8 szavazattal Schillin-
gert. A jelölés eredményét átteszik Kiss Károly
tanfelügyelőhöz, aki az új igazgatót kinevezi.

Foglalkozott még az iskolaszék az új tandij-
rendeletnek azzal az intézkedésével, amelynek
következtében tanítók és tanárok gyerekei a
régii állapottal szemben most nem részesülnek
kedvezményes elbírálásban a tandíjmentes-
ségnél. Elhatározta az iskolaszék, hogy ebben
az ügyben átír Somogyi Szévesztő polgár-
mesterhez, akinek figyelmébe ajánlja, hogy a
tanszemélyzetre sérelmes intézkedés megszü-
ntetését feliratban kellene kérni a kultuszkor-
mánytól.

Öngyilkossági kísérlet a Debreceni uccában

(A Délmagyarország munkatársától.) Csü-
törtök délután a Debreceni-ucca 7. szám alatti
házban lévő lakásán öngyilkosságot kísérelt
meg Engi Győzőné, született Papp Ilona. Kö-
rülbelül három méter magas lépcsőről levetette
magát és összeroncsolt testtel, eszméletlen ál-
lapotban terült el a lépcső aljára. A mentők el-
ső segélyben részesítették Engi Győzőnét, majd
beszállították a kórházba. Megállapították,
hogy Enginé mindkét karját eltörte és azon-
kívül súlyos agyrázkódást szenvedett. Állapota
súlyos, az orvosok azonban remélik, hogy si-
kerül az életnek megmenteni. A rendőrség ki-
hallgatta Engi Győzőnét, aki azt vallotta, hogy
családi viszály miatt akart megválni az élettől.

Ma játszik

Belvárosi Mozi

A budapesti Kamaraszínház nagyszerű
ujdonsága:

Havai rózsája

Ábrahám Pál világhírű operettje filmen.
Főszereplők: Eggerth Mártha, Verebes Ernő,
Hans Junkermann